

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Knínice u Boskovic, okres Blansko

679 34 Knínice u Boskovic 210

Identifikátor školy: 600 106 225

Termín konání inspekce: 16. – 18. květen 2005

Čj:	12-1156/05-11039
Signatura	kl1zy108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje základní školu (dále jen ZŠ), mateřskou školu (dále jen MŠ), školní družinu, školní jídelnu MŠ a školní jídelnu ZŠ.

V devíti třídách prvního až devátého ročníku ZŠ se žáci vzdělávají prostřednictvím vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96 - 2. Dvoutřídní MŠ vyvíjí svou činnost dle školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) s názvem „*Hrajeme si a poznáváme svět*“. ZŠ je umístěna v hlavní školní budově, MŠ je na odloučeném pracovišti s adresou: Knínice u Boskovic č. 164.

Ve školním roce 2004/2005 má ZŠ celkem 170 žáků, do MŠ bylo přijato 36 dětí ve věku od tří do sedmi let. Škola je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem školy je obec Knínice u Boskovic, obecní úřad má sídlo na adrese: 679 34 Knínice u Boskovic č.107.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání v MŠ a v ZŠ ve školním roce 2004/2005
- průběhu a výsledků vzdělávání v MŠ a v ZŠ ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Z pedagogů působících v ZŠ mají s výjimkou jedné vyučující, která si doplňuje požadované vzdělání dálkovým studiem na pedagogické fakultě, všichni odbornou kvalifikaci pro učitelství v ZŠ. V souvislosti s touto skutečností a v návaznosti na přidělení úvazků se vyučují bez odpovídající kvalifikace ojedinelé vyučovací hodiny na prvním stupni ZŠ a rovněž se vyučuje v některých třídách na 2. stupni ZŠ bez odpovídající aprobace některým předmětům (českému jazyku, matematice, fyzice, dějepisu). V některých případech tato situace neovlivňuje úroveň vzdělávání, někde se však negativně promítá do kvality výuky (viz oddíl Průběh a výsledky vzdělávání).

V MŠ zajišťují vzdělávání čtyři učitelky, z nichž jedna nesplňuje podmínku odborné kvalifikace (pracuje v MŠ na zkrácený úvazek a současně je vychovatelkou ŠD). Rozložení přímé práce s dětmi není efektivní vzhledem k nevhodně nastavené pracovní době učitelek ve třídě s celodenním provozem, kdy dochází ke střídání učitelek v průběhu denních činností. Skladba úvazků byla přizpůsobena více místním podmínkám a zabezpečení postupného provozu tříd, méně promyšlená je z hlediska využívání odborné kvalifikace učitelek a zajištění uspokojování individuálních potřeb dětí.

Organizace činnosti školy je dána organizačním řádem, v němž jsou některé kompetence ředitele školy delegovány na vedoucí učitelku MŠ a na zástupce ředitele školy. Přestože řízení činnosti MŠ je dle tohoto řádu přeneseno na vedoucí učitelku MŠ, její pracovní náplň ani ostatní dokumenty nekorespondují s touto skutečností zcela jednoznačně. Kompetence delegované na vedoucí učitelku MŠ se tak v praxi zcela nevěly a jejich naplňování se jeví - zejména v oblasti kontroly a hodnocení - jako formální. Pedagogická rada se pravidelně schází na svých jednáních ve dvou sekcích, podstatu problematiky koexistence

ZŠ a MŠ však nepostihuje. Mateřská škola realizuje pedagogické rady samostatně. Schůzky jsou spíše formální a nepřispívají k účinnému zkvalitňování vzdělávací činnosti v souladu s koncepčními záměry školního vzdělávacího programu MŠ. Zápisy z jednání pedagogické rady v ZŠ jsou podrobně vedeny; jejich obsah je zaměřen více na organizační záležitosti a na přehledy prospěchu a chování žáků, méně na rozbor příčin zaznamenaných skutečností a na otázky didaktické. Ve škole jsou zřízeny předmětové komise a metodické sdružení. Výčet předmětových komisí však nepojímá všechny vyučované předměty (např. pro český jazyk, který je na druhém stupni ZŠ z velké části vyučován neaprobovaně, není metodický orgán zřízen). Předmětové komise tak postrádají systémové zakomponování do činnosti školy jako celku, a nevycházejí tak v plně šíři vstříc aktuálním potřebám výuky.

Vedení pedagogických pracovníků ZŠ je více zažité v oblasti organizační, méně v oblasti metodické. V MŠ je vedení pracovníků, zejména nekvalifikované učitelky, spíše operativní; ředitel se v této věci přizpůsobil podmínkám sloučeného subjektu pouze okrajově. Informační systém v ZŠ i v MŠ je funkční. Hospitace jsou prováděny v ZŠ ve větší míře na prvním stupni, méně často na druhém stupni. Jejich rozvržení je poněkud nerovnovážné, nekoresponduje vždy s vypracovaným plánem a se stanovenými prioritami. Hospitační záznamy z výuky v ZŠ obsahují výstižná zjištění a adekvátní doporučení. Jejich naplňování však zatím není důsledně vyhodnocováno. Nejednoznačnost v delegovaných kompetencích na vedoucí učitelku MŠ se částečně promítá do kontrolní oblasti v MŠ. Práci zaměstnanců MŠ vedoucí učitelka kontroluje formálně, často až na základě vzniklé potřeby. Hospitační činnost neprovádí cíleně. Tento způsob kontroly neposkytuje objektivní zpětnou vazbu o kvalitě práce jednotlivých pracovníků, takže není patřičně účinný. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřeno na semináře týkající se práce s počítačem, bezpečnosti práce a progresivních trendů v pedagogice. V MŠ probíhá další vzdělávání učitelek operativně, bez organické návaznosti na koncepční záměry školy jako celku.

Personální podmínky vzdělávání v ZŠ a v MŠ jsou hodnoceny jako průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Každá ze dvou součástí školy – ZŠ a MŠ – je umístěna v samostatné školní budově. Hlavní školní budova je udržovaná, vnitřní prostory jsou průběžně rekonstruovány a modernizovány. Třídy prvního stupně ZŠ jsou esteticky upravené a pro výuku dostatečně didakticky podnětné. Relaxační koberce, umístěné v některých učebnách, umožňují individuální i skupinové činnosti. Žákovský nábytek je vhodný, v některých případech však neodpovídá výšce žáků. Žáci prvního stupně ZŠ používají vhodné učebnice, pracovní sešity a pracovní listy. Učební pomůcky jsou zastoupeny v dostatečném množství, většinou je mají žáci k dispozici v učebnách. Některé drobné pomůcky si pedagogové vyrábějí sami. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve škole pouze základní pomůcky. Funkční didaktická technika je k dispozici. Kmenové třídy 2. stupně ZŠ jsou dostatečně prostorné. Vhodně vybavené odborné učebny slouží pro výuku fyziky, chemie, přírodopisu a výpočetní techniky. Z hlediska podnětnosti pro výuku žáků neskýtají učebny na druhém stupni ZŠ (kromě učebny výpočetní techniky) dostatečně motivující prostředí. Žákovský nábytek je většinou silně opotřebovaný a poškozený, což výrazně snižuje úroveň kulturnosti prostředí tříd. K naplňování cílů vzdělávacího programu škola dále využívá školní hřiště, malou, ale velmi dobře upravenou a vybavenou tělocvičnu, školní dílny, cvičný byt, školní pozemek a pracovnu pěstitelských prací. Pro celoškolské kulturní akce a výuku hudební výchovy se využívá sál. Učebna výpočetní techniky je velmi dobře vybavena dostatečným množstvím přístrojů výpočetní techniky včetně přenosného počítače a digitálním projektorem. Odborné učebny a sál školy jsou vybaveny audiovizuální technikou, v případě sálu i hudebními

nástroji. Obvyklý sortiment učebních pomůcek je k dispozici v jednotlivých kabinetech. Míra využívání vyučovacích pomůcek pro podporu názorné výuky v ZŠ byla v jednotlivých hospitovaných hodinách značně rozdílná. Velmi efektivní využití bylo většinou příznačné pro výuku v odborných učebnách, kde jsou vyučovací pomůcky včetně didaktické techniky permanentně k dispozici. Výuka, která probíhala v kmenových třídách, byla většinou podporována názornými vyučovacími pomůckami a didaktickou technikou v menší nebo zcela minimální míře.

MŠ je situovaná v účelové jednopodlažní budově dosti vzdálené od budovy ZŠ. K dennímu pobytu dětí jsou využívány všechny její prostory. Vzhledem k používaným textiliím na oknech jsou místnosti málo prosvětlené. Pro svou činnost má MŠ k dispozici všechny potřebné prostory - herny, šatny, ložnice, hygienická zařízení, školní jídelnu, školní kuchyni a potřebné pracovní a sociální zázemí pro pedagogické i správní zaměstnance. Zařízení je většinou starší, opotřebované a jen částečně modernizované. Úprava prostředí v jídelně mateřské školy pro stolování byla přiměřená. Pro námětové, konstruktivní i tvořivé hry jsou vytvořeny hrací koutky, kterých je však málo využíváno, zejména ve třídě starších dětí. Většina pomůcek, hraček a doplňků byla uložena v policích starších nábytkových sestav v přímém dosahu dětí. Některé hračky a stavebnice, se kterými si děti hrají, jsou již opotřebované či poškozené. Jejich přehlednému a účelnému uložení a utřídění je ze strany učitelek věnována malá pozornost. Zřejmá je převaha hraček z plastu i nedostatek konstruktivních či dřevěných stavebnic. Vybavení pomůckami pro rozvíjení hudebních a tělovýchovných dovedností je velmi dobré. Dětská i odborná knihovna je dostatečně vybavena kvalitní literaturou. Výzdoba interiéru je málo podnětná a neodráží se v ní zaměření výchovně-vzdělávacího programu. Stolky a židličky ve třídách i v jídelně jsou stejné velikosti, jejich rozměry nerespektují rozdílnou tělesnou výšku dětí. Některé menší prostory jsou neefektivně využívány (slouží spíše jako skladiště nepotřebných věcí). Dostatečný prostor školní zahrady, členitý terén a vhodné zastínění vzrostlými stromy umožňují dětem i přes její nedostatečné vybavení (kovové průlezky a jedno funkční pískoviště) celoroční využívání. Kontrolu materiálně-technických podmínek provádí vedoucí učitelka operativně, podněty k opravám a investicím předává řediteli školy. Promyšlené plánování a účinné kontrolní mechanismy, které by byly uplatňovány v návaznosti na školní vzdělávací program, však v této oblasti chybějí.

Z materiálně-technického zázemí školy využívá širší veřejnost tělocvičnu (denně) a učebnu výpočetní techniky (podle týdenního rozpisu).

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako průměrné. Ve srovnání s MŠ a s druhým stupněm ZŠ je situace na prvním stupni ZŠ příznivější.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka v ZŠ probíhá v souladu s učebním plánem a s učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola. Její návaznost na koncepční záměry školy i na celoroční plán práce je však jen volná. Nabídka volitelných i nepovinných předmětů a zájmových útvarů je dostačující. V letošním školním roce nebylo dosud do výuky čtvrtého a pátého ročníku zařazeno učivo tematického celku *Psaní*, které je součástí výuky českého jazyka a dále učivo tematického celku *Výchova ke zdraví* v rozsahu 40 hodin, které je součástí výuky předmětů přírodověda a vlastivěda. Tvorbu školního vzdělávacího programu pro ZŠ má škola ještě před sebou.

Školní vzdělávací program pro MŠ vychází z analýzy uplynulého období a je zpracován na základě dokumentu *Rámcový program pro předškolní vzdělávání* č.j. 14 132/01-22. Obsahuje všechna klíčová témata, která směřují k naplňování vzdělávacích cílů tříletého programu školy. Dlouhodobé cíle jsou v nich konkretizovány a rozpracovány na podmínky školy. Zatím však chybějí přehledně stanovená pravidla důležitá k poskytování dostatečných informací o dosažených výsledcích vzdělávací činnosti. Kontrolu plnění ŠVP provádí vedoucí učitelka formálně a bez přímé návaznosti na koncepční záměry školy jako celku.

Povinná dokumentace ZŠ je vedena; údaje v třídních knihách, katalogových listech žáků a v třídních výkazech však nejsou vždy zcela provázané a obsahují administrativní pochybení. Rovněž v povinné dokumentaci MŠ se vyskytují formální nedostatky.

Organizace činnosti ZŠ je dána jednak rozvrhem hodin, který je sestaven s ohledem na plynulý provoz školy a na dodržování psychohygienických i pedagogických zásad vzdělávání, jednak školním řádem, jenž je sice podrobně vypracován, ale v některých pasážích je formální, aniž by vystihoval konkrétní podmínky školy. Některé body tohoto školního dokumentu jsou formulačně nepřesné. Školní řád nepostihuje vazby mezi ZŠ a MŠ. Klasifikační řád ZŠ je vypracován; terminologie pro označení vyučovacích předmětů však není zcela sjednocena. Organizace předškolního vzdělávání se řídí pravidly provozního a vnitřního řádu a uspořádáním dne, které je stejné - a tudíž ne zcela vhodné pro obě třídy, z nichž jedna je celodenní a druhá polodenní. V režimu dne je věnován dostatek času pro pobyt dětí venku, otužování a denní cvičení. Praktické dodržování stanoveného režimu však není důsledné - v jedné z obou tříd např. nebyl v době školní inspekce dodržen tříhodinový interval mezi dopolední svačinou a obědem. Organizace stravování a hygieny probíhala frontálním způsobem, čímž vznikaly nepřiměřené časové prostoje. Pitný režim byl zavedený, ale málo využívaný dětmi. Organizace odpoledního odpočinku dětí nevytváří dostatečné podmínky k dodržování všech psychohygienických zásad. Délka odpoledního spánku nevycházela z individuální potřeby jednotlivých dětí.

Talentovaní žáci ZŠ i MŠ prezentují výsledky své práce na veřejnosti a zúčastňují se četných soutěží. Diferencované zadávání úkolů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se při hospitované výuce příliš nevyskytovalo.

Informování rodičů dětí MŠ a žáků ZŠ je průběžně zajišťováno obvyklým způsobem. Škola se rovněž prezentuje na internetu. Frekvence známek v žákovských knížkách žáků ZŠ je ve většině předmětů dostačující, v některých třídách však poněkud nevyvážená (zejména v případě méně časté klasifikaci v předmětech tělesná výchova a rodinná výchova). Využití nástěnek v prostorách MŠ bylo v době školní inspekce vzhledem k absenci informačních materiálů o organizaci činnosti MŠ méně účelné.

Průběh a výsledky vzdělávání v ZŠ

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ v předmětech český jazyk, anglický jazyk matematika, přírodověda a vlastivěda

Hospitované vyučovací hodiny byly dobře připraveny po stránce organizační, obsahové a většinou i metodické. Méně byly zaměřeny na přípravu názorných pomůcek a na diferenciaci učiva vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků. Stanovené cíle sledovaných hodin upřednostňovaly většinou obsahovou stránku výuky, někde byly vymezeny pouze v obecné rovině. Většinou směřovaly k procvičení učiva, k rozvoji vědomostí a k upevnění získaných poznatků.

Personální zabezpečení výuky bylo průměrné, chybějící odborná kvalifikace se v některých hodinách negativně promítala do metodického vedení a do volby činností

směřujících k cílenému rozvoji sociálních dovedností.

V esteticky upravených a didakticky podnětných třídách měli žáci k dispozici potřebné vyučovací pomůcky. Ve škole je zřízena počítačová učebna, žáci prvního stupně ji však k výuce nevyužívali. Základní kompenzační pomůcky, které jsou určeny žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, nebyly při hospitované výuce používány.

Kvalita výuky v jednotlivých hodinách se lišila. Učitelky volily pestré metody práce, avšak ve většině hodin převažoval méně efektivní frontální styl práce. Činnostní pojetí se uplatnilo ojediněle, ale s velmi dobrými výsledky a značným zapojením dětí. Žáci pracovali na samostatných úkolech podle pokynů vyučujících. Ti, kteří byli hotovi, měli možnost plnit doplňující úkoly. Kontrola splnění těchto úkolů však nebyla vždy provedena. Při skupinových činnostech měli žáci příležitost k rozvoji sociálních dovedností. Jen zřídka měli možnost vyhledávat informace z jiných zdrojů a získávat tak nové poznatky cestou samostatného uvažování. Tempo výuky bylo pro všechny stejné, žáci s pomalejším pracovním tempem měli možnost vždy úkol dokončit. Celkově žáci projevovali v hodinách menší aktivitu, při frontální výuce na otázky učitelů odpovídali jen někteří jedinci, zatímco ostatní se zapojovali minimálně. Žákům se specifickými vzdělávacími potřebami věnovali učitelé individuální péči, zadávané úkoly však vzhledem k jejich možnostem nediferencovali. Relaxace probíhala přirozeně při jednotlivých činnostech. U nejstarších žáků byla někdy opomenuta. Žáci ve sledovaných předmětech prokazovali vcelku dobré znalosti a dovednosti.

Motivaci žáků nebyla věnována potřebná pozornost. Motivační hodnocení bylo zařazováno rovněž v menší míře.

Pedagogové měli k žákům pěkný vztah, dařilo se jim vytvářet prostředí pohody, porozumění a vstřícné pracovní atmosféry. Příznivé klima školy přispívalo k všeobecnému rozvoji žáků. Ti akceptovali stanovená pravidla chování, plnili dané pokyny, chovali se ukázněně. Komunikace byla bezkonfliktní, vyučující však velmi málo poskytovali žákům příležitost k rozvoji mluvního projevu a k prezentaci výsledků jejich práce. Formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností a kompetencí byly zařazovány, ne však cíleně.

Hodnocení práce žáků v samotných vyučovacích hodinách probíhalo průběžně. V některých třídách se uplatnily různé způsoby přehledného dlouhodobého hodnocení, které díky své názornosti žáky motivovaly. Klasifikace, provedená jen v několika případech, byla objektivní. V hodinách, kde byla opomenuta kontrola zadané práce, neměli žáci okamžitou zpětnou vazbu o míře své úspěšnosti. Žáci nebyli vedeni k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni ZŠ byly v hospitovaných předmětech na dobré úrovni.

2. stupeň ZŠ

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Příprava hospitovaných hodin byla orientována spíše na tematické rozvržení učiva než na podrobné promyšlení věcné a metodické stránky vlastní výuky. Podmínka kvalifikovanosti vyučujících pro učitelství ZŠ byla splněna, v případě jedné z obou vyučujících však chyběla aprobovanost pro předmět, v dalším případě chyběly zkušenosti s výukou na druhém stupni ZŠ. Obojí se negativně promítalo do kvality výuky.

Materiální podpora výuky byla omezena na běžné potřeby; používání názorných vyučovacích pomůcek, jazykových příruček nebo didaktické techniky bylo pouze ojedinělé a bez přímé návaznosti na samostatné činnosti žáků. Vedení žákovských sešitů je málo

systematické, takže zápisy v nich neplní vždy podpůrnou funkci pro samostatnou práci a pro domácí přípravu žáků; někde zápisy zcela chyběly (např. v literární výchově v 7. ročníku).

Výuka se většinou odvíjela ve frontálním stylu, aniž by byly zařazovány prvky činnostního učení. Většina hodin nebyla tematicky sjednocena. Gramatické a pravopisné poučky nebyly vyvozovány na základě logických úvah, nýbrž byly žákům předkládány v podobě hotových definicí. Někdy bylo pochopení učiva znesnadněno věcným pochybením, které nebylo ani následně uvedeno na pravou míru. Při procesu učení bylo upřednostňováno mechanické osvojování učiva před logickými úvahami s postupným vyvozováním. Práce s literárním textem v literární výchově se většinou omezovala na zdůrazňování pouhého děje, aniž by žáci byli vedeni k pochopení specifík uměleckého vyjadřování. Pozitivní bylo uplatňování výchovného působení prostřednictvím probíraného učiva. Zájem žáků o výuku byl nevýrazný, motivační prvky byly zařazovány sporadicky a většinou byly málo účinné.

Pasivita žáků výrazně omezovala komunikaci při procesu učení. Jazykové kultuře nebyla věnována náležitá pozornost. Stylistické hledisko nebylo při mluvních projevech žáků sledováno. Úroveň čtení byla u většiny žáků hospitovaných tříd nízká.

Hodnocení práce žáků bylo ve vyučovacích hodinách ze strany vyučujících objektivní, hodnocení žákovských sešitů bylo často značně nedůsledné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk vykazovaly v hospitované výuce pouze vyhovující úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika

Vyučovací hodiny byly velmi dobře připraveny po stránce organizace výuky i materiálního zabezpečení. Výukové cíle sledovaných hodin navazovaly na předcházející učivo i stupeň jeho zvládnutí.

Všichni vyučující matematiky splňovali podmínky odborné kvalifikace. Přestože jedna vyučující neměla pro výuku předmětu aprobaci, kvalitu výuky tato skutečnost neovlivnila.

Výuka většiny hodin matematiky se uskutečnila v kmenových třídách, které byly pro výuku předmětu většinou málo podnětné. Výuka jedné hodiny proběhla v odborné učebně s efektivním využitím výpočetní techniky a internetu. V hospitovaných hodinách byly často využívány vhodné učebnice a učební pomůcky.

Vyučující volili pestré vyučovací metody, střídali i formy práce. Zařazování frontální, individuální a někdy i skupinové práce zpestřovalo průběh jednotlivých hodin, snižovalo nárůst únavy žáků a vedlo žáky k aktivnímu přístupu ve vzdělávání. Pedagogové si vytvářeli dostatečný prostor pro kontrolu výsledků při samostatné činnosti žáků a pro individuální práci se žáky, u nichž zjistili chyby. V části výuky měli vhodně volené průběh i skladbu řešených úloh, které žáky motivovaly a podněcovaly je při samostatných činnostech. Průběžnou kontrolou si vyučující zabezpečovali zpětnou vazbu o tom, do jaké míry žáci zvládají probírané a procvičované učivo. Formy a metody práce byly často účelně voleny s ohledem na charakter probíraného učiva pro splnění stanovených vzdělávacích cílů. Pracovní tempo zohledňovalo individuální potřeby jednotlivých žáků. Při skupinové práci si vzájemně pomáhali a rozvíjeli tak své sociální dovednosti. Náročnější partie se v průběhu výuky střídaly s méně náročnými a spolu se zařazovanými zajímavými úlohami umožňovaly žákům relaxaci. V jedné hospitované hodině učitelka zařadila vzhledem k charakteru učiva efektivní využití výpočetní techniky a internetu. Většina žáků byla aktivní, zbývající se do výuky zapojovali zvolna a někteří jedinci spíše pasivně přijímali nové poznatky. Pedagogové vysvětlovali učivo odborně i věcně správně. Efektivně využívali čas.

Úvodní motivace byla většinou zúžena na sdělení obsahu nového učiva. Vhodně volené, zajímavé úlohy, vztahující se k situacím v běžném životě, podněcovaly většinu žáků

v průběhu hodiny k aktivní práci. Učitelé pozitivním způsobem průběžně hodnotili výkony jednotlivých žáků, což mělo motivující účinek v dalším průběhu vzdělávání.

Ve všech sledovaných hodinách byl zaznamenán vstřícný vztah mezi žáky a vyučujícími. Ve třídách vládla příznivá pracovní atmosféra. Žáci respektovali pokyny vyučujících. Učitelé je ve většině případů vedli ke správnému odbornému i spisovnému vyjadřování a k vlastnímu formulování myšlenek, čímž rozvíjeli jejich komunikativní dovednosti.

Učitelé žáky často povzbuzovali a hodnotili jejich dosažené výkony pozitivně. Na konci hodin, i když někdy jen velmi stručně, probrané učivo učitelé shrnuli. K sebehodnocení žáci vedeni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání v hospitované výuce matematiky byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika

Z hlediska organizace výuky i materiálního zabezpečení byly vyučovací hodiny dobře připraveny. Probírané učivo navazovalo na předcházející. Vzdělávací cíle sledovaných hodin byly vhodně voleny.

Fyziku vyučovala učitelka s odbornou kvalifikací bez aproby pro výuku předmětu. Chybějící aproba se zčásti negativně projevila v kvalitě sledované výuky.

Hospitovaná výuka fyziky probíhala v odborné učebně fyziky a chemie, která poskytovala jen málo podnětných prvků vzhledem k probíranému učivu. Předností bylo stupňovité uspořádání pracovních stolů s velmi dobrým výhledem na provádění pokusů. Vyučovací pomůcky uložené v přilehlém kabinetu byly pohotově k dispozici pro výuku. Vhodné učební pomůcky a učebnice byly v hospitovaných hodinách využívány.

Vyučující vysvětlovala učivo názorným způsobem s využitím učebnic a prováděním demonstračních pokusů. Žáci probírané jevy pozorovali, popisovali a některé pokusy prováděli v malých skupinách. Sledované činnosti a jevy se snažili vysvětlovat, což se jim dařilo jen částečně. Použitá frontální metoda měla při výkladu nového učiva své zdůvodnění a byla doplňována činnostmi, do nichž se žáci aktivně zapojovali (např. skupinové žákovské pokusy). Vyučující objasňovala učivo věcně správně, určité nedostatky byly zaznamenány při jeho vysvětlování po odborné stránce a z hlediska jeho uplatnění v technické praxi. Psychohygienu výuky vyučující respektovala.

Motivace v úvodu jednotlivých vyučovacích jednotek se omezovala na sdělení obsahu učiva hodiny. Průběžně byli žáci motivováni praktickým aspektem učiva. Pokusy nejen demonstrační, ale zejména skupinové, byly pro ně motivující. Žáky tyto činnosti povzbuzovaly k přemýšlení, někteří dokonce kladli vyučující otázky v širších souvislostech.

V hospitovaných hodinách převládala příznivá pracovní atmosféra. Ta představovala podnětnost pro aktivní práci a živou komunikaci - zejména při skupinových pokusech. Vyučující věnovala potřebnou pozornost rozvoji komunikativních dovedností žáků. Vytvářela jim příležitosti pro dotazy k dané problematice, což žáci často využívali. Při vysvětlování učiva byly zaznamenány menší nepřesnosti v odborné terminologii a při vysvětlování průběhu sledovaných jevů. V následné diskusi žáci kladli dotazy v rámci probíraného učiva vzhledem k jeho technickému a praktickému využití.

Ověřování míry osvojení poznatků probíhalo při úvodním orientačním zkoušení. Zpětnou vazbu o své úspěšnosti žáci získávali hodnocením svých odpovědí. Na konci hodin jen stručně probrané učivo učitelka shrnula. Sebehodnocení nebylo uplatněno

Průběh a výsledky vzdělávání v hospitovaných hodinách fyziky byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis

Obě vyučující jsou kvalifikovány pro učitelství na 2. stupni ZŠ. Chybějící aprobovanost u jedné z nich se v žádném případě nepromítala negativně do vlastní výuky.

Materiální podpora výuky byla minimální; většinou při vyučovací hodině chyběla nástěnná dějepisná mapa a didaktická technika. Ani další názorné vyučovací pomůcky nebyly zastoupeny ve větší míře.

Proces učení byl postaven na faktografických údajích. Provázanost historických faktů s údaji geografickými nebyla sledována. Vazba historických událostí na vztahy příčinné a následné byla uplatňována pouze ojediněle, a to v případě učiva o starověku. Údaje časové byly k historickým faktům přiřazovány důsledně, mnohdy však zcela mechanicky. Frontální styl výuky byl založen na řízeném rozhovoru. Výklad nového učiva korespondoval s textem v učebnicích i se zápisem do sešitů. Logické úvahy žáků s vyvozováním adekvátních závěrů byly rozvíjeny pouze v případě učiva o starověku. V některých hospitovaných hodinách byla struktura vyučovací jednotky velmi nevyvážená a nepromyšlená; např. při zdlouhavém individuálním zkoušení žáků nebyla třída činnostně vytížena, jindy zase nebyl výklad nového učiva dokončen pro jeho nevhodné zařazení až na samotný závěr vyučovací hodiny. Zápisy v sešitech žáků jsou vedeny systematicky, ale vyznačují se nadměrnou verbálností; nejsou pojímány strukturálně.

V důsledku nízkého podílu používaných názorných vyučovacích pomůcek nebyla poskytována žákům v dostatečné míře příležitost k činnostem, což zpětně limitovalo u vyučujících škálu používaných vyučovacích metod. Jednotvárná výuka vedla žáky většinou k pasivitě.

Průběh vyučovacích hodin byl většinou aktem jednostranným, kdy vyučující prezentovala nové učivo ponejvíce svými vlastními verbálními aktivitami. Pouze při učivu o starověku probíhal proces učení oboustranně, kdy žáci reagovali na podněty vyučující a projevovali se aktivně.

Pokud byla v hospitovaných hodinách klasifikována práce žáků, bylo toto hodnocení objektivní.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis jsou na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v MŠ

Spontánní a řízené činnosti

Tematicky zpracované plánování se vztahovalo především k řízeným činnostem. Okrajově sice bylo propojeno s aktuálním děním a reálnými dětskými prožitky, ale k hlubšímu pochopení souvislostí nesloužilo.

Spontánní činnosti si děti volily podle vlastního přání, samy si určovaly obsah, místo i způsob provádění. Většina dětí využila i nabídky pracovních a výtvarných materiálů a tvořivě s nimi pracovala. V průběhu spontánních činností se rovněž uplatnily i konstruktivní a námětové hry. V důsledku společných programově řízených činností neměly děti možnost dokončit hru přirozeným způsobem a podřizovaly se pokynům učitelek. Přestože pouze některé prostory tříd byly využívány k odpolednímu spánku a odpočinku, nebylo dětem umožněno ponechat si v nich produkty svých herních aktivit pro jejich další přirozené obohacování. Učitelky do herních aktivit nevstupovaly tak, aby je cílevědomě podporovaly a motivovaným způsobem dále rozvíjely. Nedůsledné bylo i vedení dětí při úklidu hraček.

Řízené činnosti byly zařazovány jednak v průběhu ranních her a dále po dopolední svačině. Učitelky s dětmi pracovaly převážně ve skupinách nebo frontálně, ojediněle

individuálně s využitím prostředků hudební, jazykové a citové výchovy. Forma provedení vycházela z konkrétního úkolu a obsahového zaměření, výjimečně navazovala na to, co děti již znaly a co je zajímalo. Zvolené metody účinně podporovaly rozvoj fantazie, tvořivosti, méně vedly k aktivnímu a prožitkovému učení. I když se při řízených činnostech učitelky projevovaly verbálně mnohem více než při spontánní hře, neomezovaly děti v jejich projevech. Pravidelně prováděné denní cvičení s důrazem na průpravné cviky bylo efektivní. Využívání tzv. „ranního kruhu“ napomáhalo k navození příjemné atmosféry a budování sounáležitosti s kamarády.

Učitelky děti motivovaly k různým aktivitám, zejména prostřednictvím připravených pomůcek a verbální komunikace. V průběhu činností s nimi navazovaly individuální kontakt, většinou děti adresně chválily a patřičně je oceňovaly a povzbuzovaly. V případě vzniklých problémů se děti s důvěrou obracely k učitelkám. Částečně k tomu přispívala i společně dohodnutá pravidla. Jejich účinnost však byla snížena tím, že jednotlivé zásady děti neměly ve třídě zviditelněny a nemohly s nimi tak přirozeně pracovat.

Spontánní i řízené vzdělávací činnosti byly hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky vzdělávání v MŠ

Učitelky věnovaly pohybovému rozvoji a otužování dětí včetně rozvoje jemné motoriky náležitou pozornost. Děti byly méně důsledně vedeny k upevnování zdvořilostních a hygienických návyků. V sebeobsluze, při jídle i při převlékání byly samostatné. Při běžné komunikaci byly otevřené, měly dostatečnou slovní zásobu, kterou aktivně využívaly. Uměly přijímat i různé sociální role, méně již vzájemně spolupracovat. K rozvíjení myšlení byly sice vedeny pestrá nabídkou didaktického materiálu, ale ne dostatečně s ohledem na individuální předpoklady. Při tvořivých činnostech se projevoval často stereotyp a šablonovitost, částečně také z důvodu malé pestrosti nabízených materiálů.

Průběh a výsledky vzdělávání v MŠ jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

ZŠ průběžně zjišťuje výsledky vzdělávání prostřednictvím diktátů, testů a prověrek; žáci se pravidelně zúčastňují soutěží. Autoevaluační systém je nastaven v podobě zpracovaných výsledků zadaného dotazníku. V písemném výstupu z této dotazníkové akce jsou výstižně vymezeny vnitřní faktory ovlivňující úspěšnost školy. Období, kdy budou tato i další významná zjištění zapracována do koncepčních záměrů i do systému plánování a kontrol v rámci koexistence ZŠ a MŠ, má škola ještě před sebou.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v ZŠ a v MŠ jsou hodnoceny jako dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol č.j. 33 200/02-21*
2. *Rozvrh hodin ZŠ platný pro školní rok 2004/2005*
3. *Školní řád platný pro školní rok 2004/2005*
4. *Rozpis zvonění v ZŠ platný pro školní rok 2004/2005*
5. *Organizační řád školy platný pro školní rok 2004/2005*
6. *Koncepce školy*
7. *Plán práce na školní rok 2004/2005*
8. *Škol (MŠMT) V 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 1. října 2004*
9. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004 ze dne 17. července 2004*
10. *Školní vzdělávací program MŠ „Hrajeme si a poznáváme svět“ – bez datování*
11. *Třídní plánování v MŠ – „Motýlci“ – bez datování*
12. *Třídní plánování v MŠ – „Berušky“ – bez datování*
13. *Přehled výchovné práce obou tříd MŠ pro školní rok 2004/2005*
14. *Vnitřní řád Mateřské školy v Knínicích - bez datování*
15. *Provozní řád – bez datování*
16. *Řád školy MŠ Knínice – bez datování*
17. *Uspořádání dne v MŠ – bez datování*
18. *Pracovní doba zaměstnanců MŠ – bez datování*
19. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ - školní rok 2004/2005*
20. *Evidenční list pro dítě v mateřské škole - školní rok 2004/2005*
21. *Přehled docházky obou tříd MŠ - školní rok 2004/2005*
22. *Tematické plány hospitovaných předmětů v ZŠ - pro školní rok 2004/2005*
23. *Vzorek žákovských knížek žáků ZŠ*
24. *Sešity a písemné práce žáků hospitovaných tříd*
25. *Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2004/2005*
26. *Zápisy z metodického sdružení*
27. *Zápisy z jednání předmětových komisí*
28. *Třídní knihy ZŠ pro školní rok 2004/2005*
29. *Třídní výkazy a katalogové listy žáků navštěvujících školu ve školním roce 2004/2005*

ZÁVĚR

Škola řádně plní svou vzdělávací funkci v obci. Odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků vytváří dobré podmínky pro realizaci vzdělávacích programů ZŠ a MŠ, přidělení úvazků však není ve všech případech optimální. Koexistence ZŠ a MŠ není ještě plně zažita v činnosti školy jako celku a není dosud systémově zakomponována do stěžejních dokumentů školy. Vedení pedagogů ředitelem školy je poněkud znesnadňováno určitou nejednoznačností ve věci delegování příslušných kompetencí na vedoucí učitelku MŠ. Kontrolní činnost v oblasti pedagogické není prováděna zcela systematicky a není ve všech oblastech provázána se všemi záměry školy, např. ve věci stálého zdokonalování metodické i praktické úrovně výuky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou celkově dobré. Kladem je dostatek prostorově vhodných míst pro vzdělávání. Nevýhodou některých učebních prostor je jejich nižší vybavenost. Zkvalitňování a průběžná inovace materiálních podmínek jsou poněkud nerovnovážné. Využívání materiálně-technického zázemí pro vlastní výuku není vždy dosti efektivní.

Při hospitacích bylo možno sledovat většinou tradičně pojímané učební postupy s převahou frontální práce s nízkým podílem činností samotných dětí a žáků. Poněkud pestřejší formou probíhalo vzdělávání v některých vyučovacích hodinách na 1. stupni ZŠ a při výuce matematiky. Progresivní pedagogické trendy však celkově nejsou preferovány, podíl názorné, činnostně pojímané výuky je nízký. Účinek vzdělávání na osobnostní růst dětí a žáků je sledován pouze okrajově. Motivační hledisko je uplatňováno minimálně. Při výuce převládá u většiny žáků pasivita a malý zájem o probírané učivo.

Ve srovnání s výsledky školní inspekce, která proběhla v ZŠ v únoru 2000, si škola udržuje průměrnou úroveň. Ředitel školy je ve funkci prvním školním rokem. Jeho dosavadní práce je ve stádiu vyhodnocování optimálních postupů při řízení školy.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská, v.r.
Člen týmu	Mgr. Eva Šefránková	Eva Šefránková, v.r.
Člen týmu	PaedDr. Jiřina Götzová	Jiřina Götzová, v.r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Krška	Jaroslav Krška, v.r.

V Brně dne 17. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: .24. 6. 2005.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Řezníček, ředitel školy

Řezníček, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-12	12-1008/05/174-986
KÚJK	2005-07-12	12-1008/05/174-986

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.